

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. So. il.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. síniorija.

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v
Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Rokopíszi sze v Püconce májo posílati.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. düh. i vucsitel.

Krsztsanszka lübézen.

Szpíszao: HÁRI LEOPOLD ev. p. dühovnik.

Krsztsansztva prvi fundamentom i právi vogleni kamen je lübézen. Ona lübézen, stero szo Jezus i nyegovi vucseníki nazvescsávali. Eta lübézen je tak sztára, liki je sztára nasa krsztsanszka vera. „V tom szpoznajo vszi, ka szte moji vucsenícke, csi lübézen máte eden k drúgomi“, velí Jezus. Lêpo példo nam pokázé v tom postenom Samarítánusi, ki je zapoved lübézni prôti oranyenomi csloveki prav szpuno.

Csi Samarítánusovo szlűzbo scsémó vcsiniti, te poglednimo te bete'zníke i bodimo nyim na dvorbo. Tô je vcsíno Samarítánus, steri je në v szvéto mészti, v Jeru'zálemi, nego na brêgi Garizim molo Bogá i dönok je tomi 'zidovszkoga vadlűványa oranyenomi csloveki vrêli priátel grátao. Tak sze moremo mí tüdi oponásati v-vszakdenésnyem 'zítki: ne pitajmo pri bete'zníki, jeli szi ti mojega, ali drúgoga vadlűványa, nego za nász zadoszta more biti tô, kâ je on bete'zen i kâ on têla i düse bolecsíne trpí.

Csi v vasoj hí'zi eden vas lübleni bete'zník le'zi na poszteli, bojdite nyemi na pomôcs, mogôcse kâ je ta oszôba predrága tvoja mati. Ona je dén i nôcs delala za tébe, liki szkrbna Mártha. Csi etaksa szkrbna mati obete'zá, ár vsze nász Bôg preglédne z nevolami, z vdárcami, oh nyé-

na deca, pascíte sze etaksoj drágoj düsi na pomôcs, na dvorbo biti. Deca, ne povízíte szvojo mater nigdár, ár je ona vász prvle lűbila, za vász molíla i delala, zdaj szte ví du'zni nyo lűbiti z celoga vasega szrdcá, zdaj ví morete nyej nazáj szlű'ziti ono dvorbo, stero je ona nigda z vami vcsiníla. Tô je krsztsanszke lübézni zapôved. Niksa dobrotá, niksa szmilenoszt, niksa pomôcs, stero z bete'zníki csinimo, zamañ tá neveszne, nego Bôg nam dá za tô velíki nájem. Ono znánye, kâ szmo nasim lűblenim pôleg dobre düsnevészti szlű'zili, nam dá velíko obeszelnoszt, dá nam mír i pokoj, kak dugo mo 'ziveli na etoj zemli. Nevêmo kaksí sors nász dojde v prísesztom. Znábíti ví tüdi v beteg szpádnete. Okôli vász, v vasoj vészí szi dosztakrát zdűháva eden-drúgi vasi znáni na bete'znoj poszteli. Csi po delavni dnévaj zavolo vasega pozványa nemate cajta nye-ga poglednoti, vcsinte to po nedelaj, ár bete'zníkom na dvorbo biti je edna lêpa bo'za szlűzba. Mête k-nyim szmileno szrdce, dvorte nyim pôleg vase premôcsi!

Samarítánusova szlűzba sze vcsini, csi pomôcs álmotva delimo tém potrebűvajôcsim nevolnim.

Vszi lűdjé sze nemajo hváliti z prezmo'znim bogásztvom. I bogásztvo je tüdi në vszigdár szreca za csloveka, kí ga ne postűje. Ár pohístvo, pênezi, bogásztvo, kak szo prisli, tak hitro znájo odíti. Ali záto tüdi nebudimo nevoscseñi tim bogá-tim, ár oni velíko szkrb májo pri szvojoj

szrecsi i nê szamo szkrb, nego sztrâh tûdi vszaki dén i vszako nôcs, dosztakrát niti mirno szpati nemrejo. Bogátci szo isztina dosztakrát szkôpi i skrtlavi i tá szkôposzt nyim míra nedá, vszigdár vecs i vecs 'zelejo. Nyihovo bogásztvo je oltár bolvana, mamona. Vidite, kâ je bogásztvo nê práva szreca, szamo té má vrêdnoszt, csi sze neszpozábimo z ti nevolni lûdi. Zato glêdajmo na tû, nâ lûdjé ne 'zivêjo v odûrnoszt, nâ nebode eden drûgomi nepriátel, brat nâ netere na brata, deca na sztárise, ár za tem pride národom nevola, szíromastvo i bo'zi bics. O szpozajnte tû právo krsztsanszko lûbézen, bódite na pomôcs tem szíromákóm, neszpozábte sze szíromákóm podeljávati, ár szo táksi áldovi vugodni Bôgi.

Samaritánusova szlû'zba sztoji v onom trôsti, z-sterim otávlamo, obeszelímo dûse i szrdca.

Eti sze tû'zi eden nas dobri priátelov, kâ ga pregánya te lagov sors. Szreca je nyega na nárocse goripomogla, ali hitro ga je dolivrgla. Ogen, povôden nyemi je doszta kvára naprávila, na nikoj je priso. Tam pa drûgi za volo nezadovolnoszti etoga szvêta doszta má trpeti. Nevoscseáni lûdjé ga ogrizávajo, sáljo, nevoscseáni nyemi szreco, 'zítek, nekrvicsno

trpí, csi Bogá právdo nebi v szrdci noszo, 'ze bi dávno tá veszno. Etaksega nedú'zno trpécsega bli'znyega vasega vzemite gori v vaso obrambo, poká'zite nyemi pôt szloboscine, potrôstajte ga. Tam pá vídimo edno szirôto dovico, stera sze brít-ko jôcse i szkuzi za volo szvojega trplênya. ár je tisztoza zgûbila, steri nyê najdragsi bio. Potrôstajmo jo, ár Jezus 'zivé, mi tûdi 'zivêmo, od szmrti sze nebojímó, ár je Krisztus z-szvojm gorisztanênyom od mrtvi odvzéo môcs szmrti i skrinji. Szmilûjmo sze nad bli'znymi nasimi i z vszákím csinte dobro, tak bode živê'a naveke v lûdsztvi práva i csízta krsztsanszka lûbézen.

Od hí'zne Bo'ze szlû'zbe.

Píszao: HIMA SÁNDOR dûhovnik.
(Nadaljávanye)

Liki edna velika tekôcsa voda, stera z-szvojm válovjem nezmerjeno doszta d'zúnd'zov prineszé gori szvêti z-lege, z-dna pôla, obersterga sze szûkajôcs vála, tak sze káze nam vszák-dén Krisztusov evangeliom. Etoga evangelioma, toga vecsnoga Bogá po szvojem szvétom színi nasztávlene cêrkvi eden tál je i nasa obcsína,

Podlíztek.

Bícs nazâ tûdi scsukne.

'Zítka kêp. Máli román. Poszlovencso F. J. I.

Eden nepopûsztí.

Pali ocsa je z-pesznicov po sztôli dûno. Z-toga bogme nika nede, govorí trdno. — Boriska nigdár nede moja sznêha!

Boriska je edna szírotna deklina bíla, stere roditelje szo rano szpômrli i brezi vsze podpore bodôcsa szirôtico szta jo Pali ocsa i nyegova dobroga szrdcá bodôcsa tûvárisica Ôr'za mati, ár nyima je krsztina csi i dalésnyi máli rod bíla, k-szebi vzelé, gde sze je tá szirôtica 'znyidva szí-noma goriszkuksárila i jáko delavna, dobroga znásanya, lêpa devojka vóosznovála. Pista, te

mlâsi szin, je polûbo tû devojko, stere dobre læsznoszti je pri cájti szpoznao i vu szrdcé szvoje szkleno. Prémocsen i trdnoga szrdcá Pali ocsa, no csi je szkrmlenkinyo lûbo i namêno mogôcse posteno vô'zeniti — níkak nê steo od toga csúti, ka bi nyegov szin tákso szirôto vzéo za 'zeno, geto je on vu szebi 'ze vó meo odebráne bogate devojke za színi szvoje, stere szo sze k-nyegovoj prestímanoj famílii pôleg vrêdnosztí sikale.

— No ocsa, — moja 'zena pa nigdár nede drûga, ka Mátaí Boriska, odgovorí nazâ Pista szin, steri je tam sztao z-ovkraj sztola zôcsi ocsom, osztro nyemi vu ocsi glêdávsi.

Teva dvá csloveka szta eden k-tomi drûgomi jáko szpodobniva bílá, z-tém rázlocskom, ka je te eden 'ze bli'ze bio k-sztaroszti, kak k-mladoszti, te ov je pa escse komaj zdâ sztôpo vu junáksztva zacsétek, Ali z-obá ôcsi sze je krepka,

kotridge szmo pa mí vszi. Vojskúvajôcso bár, ali odicseno hodbo je obhodila eta cêrkev. Nesztanoma sze bojúvavsa, szôje teske rane niti zavézati nemogôcsa, je mantrike dâla zhâjati, kí szo z-szvetim ognyma evangelioma po Krisztusovi i po apostolov sztopâjaj hodécsi, verni odvêtki z-kmice vôpoiskali, od práha ocsisztli ipred szvét djáli evangeliom, nyega 'zarnice vûzgali, naj szvéti vszêm, kí szo vu hízi i to lûdsztvo, stero je vu kmici drevenelo, naj vídi nyega nebeszko szvetloszt. Mête záto vu hízaj vasi evangelioma poszvêt, naj on bode sztola vasega nájjaksa sznâjga.

Pri etoj szvetloszti szo eden drûgoga szpoznali Bo'za deca, roké szo szi pôdali. liki ednoga Ocsó szinôvje i cseri. Goszpôd i szluga, bogat i szíromák, vucsen i nezevcseni sze je vjedínao vu veri, lûbézni i szlobodscsini i z-Bogá pomocsjôv szo opravili dela velika. Te vekvecsne isztine szvéto vretíno szo vôvzéli z-rôk tyranisov i na szlobodni tekáj szo jo pûsztli, okôli szo hodili, liki apostolje predgajôcsi, bojúvajôcsi sze i ni 'zitka szo nê milúvali za nyô gori aldúvati, sterôga obilen nájem je bio ta 'zivôcsa evangelic-sanszka szv. mati cêrkev.

Cerkví, solé szo podígnoli i csi je je divja szilnoszt 'znyh vôvrgla, nôve szo posztavili v-drûgom meszti i krâji. Krisztusovoga evangelioma szvéta môcs je je krepke, neobtrûdne vcsínla vu bojúvanyi, vu áldovov prinásanyi i vu eden drû-

goga bremena nosnyi. Odicseni kêp je tá vu bojúvanyi, vu áldovov prinásanyi neobtrûdaa evangelic-sanszka szv. mati cêrkev, Nika drûgo je nê mela szmo vero, i vsze je szprávilá: bregé je genâla, neervana dela je doprineszla.

Tak szmo 'zíveli do vezdásnyega hípa. Tecsasz szmo sze bojúvali, vojszkúvali, dokacs szmo szi nê vôzbojúvali, ka nam je dúze vecs niscse nê bráno, szlobodni szmo bíli pôleg nase nájbôgse dûsnevészti odprávlati nase dûsevne pot-rêbcsine,

Ali zmész je prisla tá sztrahsna szvetovna bojna i gda bi mogli krepši bidti vu szvojoj veri, na mesztaj, kak sze mi vídi, tak da bi mlácsnoszt obszêdla te dûse. Nase indasnye rane, stere szo 'ze cêliti zácsale, sze znôva odpérajó. Hodmo záto nazáj k-fundamentumi nase vere: k-právoj krsztsanszkoj hízi.

Mi evangelic-sanszki krsztsanye sze moremo z-szna prebûditi. Povrnmo sze nazáj k-toj híznoj Bo'zój szlû'zbi. Ti sztarisov vrêloszti, gednoszti i bogábojanozsti trbê gori sztánoti nájprve vu nasi hízaj, vu nasi cêrkváj i vu 'zitki nasega verszkoga tûváristva. Onoj evangelic-sanszkoj materi cêrkvi, stera je evangeliom k-famíliam notri prineszla, stera je vu cêrkváj vere i vadlúványa szlobodscsino glászila, stera po sűrôkom szvéti med vsze národe z-neobtrûdnov gednosztjov neszé evangelioma blagoszlov. Tiszte evangelic-sanszka materé cêrkvi, stera je z-glásenyem

negenyena vola i náturnoszt szvétíla, stera je nyidva obráz, no csi szta dobroga szrdcá bílá, za trdnoga kázala.

— Borisko! — Borisko namênis, nadaljáva ocsa od csemerôv z-zadrgávajôcsim glászom, tô eszi pritepeno nicsesz, stero szmo z-miloscsse meli pri hízi. Ocsó szem nyê tüdi jasz dao pokopati, ár je brezi vszega, liki kôdis mrô.

— Ocsa, Boriska je nê pritepena nicsesz! Boris je postena deklina; ka je szirôta, ka more ona od toga? I tüdi je nê jêla ona prinász nigdár miloszti-krûh, ár szi ga je z-vernim delom zaszlû'zila.

— Tô znam, ka je postena devojka, odgovorí, malo sze vtíhsajôcsi ocsa, i tô je tüdi pravica, ka je delavna, i tüdi je escse pokojne materé dalésnyi rod. Ali ona dônok nemre bidti nemeskoga Bényei Pália sznêha, gizdávo sze v-prszi vdarivsi!

— Zmiszlite szi szamo ocsa natô, odgovorí Pista, nanikeliko sze potíhsajôcsi, kak je verno obravnávala i dvorila vu betégi doszta trpécsoj dabroj materi nasoj, laszna csí bi tiszto nebi vôpretrpêla.

— Pravico más, moj szin! Pali ocsa sze je vszigdár globoko geno vu szrdci, gda je stoj naprê prineszao preminôcse, te dobrotivne Ôrže 'zenszke szpômenek. Szkuzé szo ga pobile. Tô nyê jasz nepozábim, 'ze te szem nyê obecsao, ka jo posteno k-mô'zi dam, edno kravo dobí od méne z-teletom — i tô jasz tüdi vcsinim, ali tô níkak neprivolim, kâ bi sze v-mojó famílio zaplela i moja sznêha bíla. Tô neprivolim!

— Szamo ka je tô, ocsa, nájdvé delo, Boriskino i moje!

Vájno delo szem jasz 'ze vrédposztavo; Borisko szi vzeme Flégarov F., steri jo je 'ze obdrûgim op-

evangelioma vszáksemi szvétomi deli nôvi 'zítek dávala, szmo mí eden tao. „Bé'zali szte lepô, sto vász je zadržao, naj isztini neverjete.“

Té isztine, vu steroj je ta vera, ta lübézen, te áldov, ta bogábojazen, szlobodscsina i vsze, ka je szvéto, ka je Krisztusovo, ka je Bo'ze, — sto nebi bôgao?

Jasz sze vü pam vam: vu Goszpodni. Mí szmo escse në szübe vêke Krisztusove szvéte materé cêrkvi. Família je korén drêva szv. materé cêrkvi i Krisztusovoga evangelioma, toga trbê z-nebeszko roszôv otávlati, naj zdrav i mocsen bode. Zatogavolo trbê nazáj prineszti to 'ze tá-pozábleno hí'zno Bo'zo szlú'zbo. Zvôntoga nesz-mimo zavr'zti evangolicsanszke novine, (csaszo-písze), k-sterim csi bár tesko pridemo, szí je mo-remo szpraviti, stero pa 'ze mámo, nyé moremo kak szvoje szprávisce i násztavo podpérati. Tü je Düsevní liszt, Evangelicsanszki kalendari, teva z-edne evangolicsanszke hí'ze nebi szmela faliti! Oh moje lüdsztvo, zdr'zi, ka más, naj ti niscse nevzeme korône tvoje!

„Neodpüsztim te, dokecs me ne-blagoszlovis.“

(I. Mo'zes 32, 26.)

Neodpüsztim te! V-etom mládom leti

Tô bode mo' govorênye.

Neodpüsztim te! — Ti boj v- rísesztnoszti

Mi prvo, szlédnye mislênye.

roszo od méne, z-Bedôke kumom szva szí pa 'ze dávno vónapravila, ka Marci, tvoj sztarêsi brat,jszi vzeme to sztarêso csér, Judko, ti pa, gda szoldacsijo vö szpunis, to mlájso Julcso. Mejás-ke szmo szí na nyíval, na trávníkaj, vu vrêhi. Tak bode i në nacsí.

— No, na moj 'zítek gledôcs jasz scsém szkoncsati! Odgovorí nazá Pista rezno!

— No jasz pa niti csüti nescsem od Boris-ke i tvoje 'zenívi i csi bi sze tô dönok prôti mojoj vóli zgôdilo, te nepoznam vecs za mojega sziná. Eti jasz zapovedávam, eti je vsze moje, teda lehko ideta gori, doli, kama sze vama vídi. Tô jo moja szlédnya rêcs!

— Vcsinte ocsa, kak sze vam vídi; ali tô edno je gvúsnio, ka de moja 'zena Boriska, i niscse drúgi në i tô meni escse moj ocsa nemrejo prepovedati.

Neodpüsztim te, — csi bos me po sztezi Cvetnoj vodo v-etom leti,

Neodpüsztim te, — csi vu kaksté mre'zi, Pôti mam vandratí eti.

Li tak obcsütím jasz to právo radoszt,

Csi szí z-menom i jasz z-Tebom . . .

Tak náidem právi trôst i zadovolnoszt —

Pri tebi Bôgi nebeszkom.

Neodpüsztim te, csi me ne áldújes,

Nepüszti me, oh vodi me,

Podam sze Tebi, csi me glih bicsújes,

Li vu nébo pomori me!

Nagy Lajos. (F. J.)

„Na szvétí nevoló máte.“

Té recsí je pravo Jezus vucseníkom szvo-jim, stero sze nász tüdi dosztájajo, kak nam tô ní'ze szpizano cstenyé tüdi szvedocsi.

Na szobotske dr'závne lüdszke sóle racsún szo 'ze v leti küplena drva za kürjenyé od edno-ga mésztnoga trszta. Ali da szo sóle sztené za-vo'lo povôdni faitne i mokre bílé, szo je z-kürje-nyom szüsili i tak 'ze pred zímshkim mrazom doszta tá zakürili z-oni drv. Tr'zec je vecskrát térjao drv cêno, ali od Pontius Pilátusa szo ga posilali i meszto pénez ga szamo z-obêtanyem krmili. K-koncovi sze tr'zec navolo i január 10-ga sze je z-kôli na solszko dvorisce poszta-

— Ali k-mojój hí'zi jo nebos pelao, ár tü jasz zapovedávam!

Ocsa je gori sztano od sztola, csemerno je za szebom zalopno hí'ze dveri i sô prôti stali.

Pista szí je premislávajôcs sztano na szrd-téli. Dobro je poznao ocsa, znao je, ka nepo-püszti. Ali on je tüdi në bio z-mehkêsega leszáz zrézani — ocsin szin je bio; tak je csüto, ka on má pravico i nezrecseno je lübo tô krotko, plávi vlászi Borisko.

Dveri szo sze natíhoma gori ôdprle, Boris-ka je sztôpila naráji notri, kak je vszigdár tô se-gô mêla. Nyéni rdécsi, cvetécsi obráz je zdá blê-di bio, szíve osztre ocsi szo zdá dvojnoszt káza-le, pobita v dúi, sztápa proti Pisti, erkôcsa:

— Pista, vídla szem ti ocsa zburkanoga proti stali idti i csüla szem vö z-hí'ze na trnác glaszno recsüvanye, dobro znam, ka je tô vsze

vo, escse tam bodôcse drva gori dao szklászti i odpelati. Vucsitelje szo sze nyemi molili, naj tó nevcsiní ali on je nê popûszto.

Eto pripetjé brezi vszega kommentára doli szpísemo, na postúvane cstitele nihávsi, da szi szvoja sílmánya odnyega vóosznovéjo.

Ka je nasa dr'záva zbo'zen placsník, tó edno je gvúсно i dobro znáno. Ali tr'zec záto ednók dónok vendar dobí szvoji drv cêno, ali doszta pokrátkejoj pôti szi je djála dr'záva z-verenávuka vucsitelmi. Oni dúhovnici i vucsitelje, kí v-dr'závni soláj vcsíjo verenávuk, szo vszigdár dôbili od dr'záve, kakti od sôl gori dr'zánya faktora, ali szi bojdi od sôl lasznika, nika mále plácse, ár je vszáki delavec vrêden szvojega nájema. Do 1926 aprila 1-ga je uprav placšúvala dr'záva verenávuka vucsitelom nika malo plácse. Toga hípa je pa vucsenya minister vódao edno zredeľuvanye, z-sterim tákso plácso prepovê placšúvati i od onoga hipa mao niti z-vúhov negene na prosnye, stere sze k-nyemi posíľajo, tó je tó g. minister je doj sztepao z-plécs szvoji verenávuka vcsenyá bremen. Csúдно, ka csi je 'ze ednók polehsati steo dr'záve bremen, ka je nê sztepao doj tákse bremen, stero na teliko té'zí, ka sze pod nyim podéra dr'záve hramba. Pl. velke dnévnice poszlancov i vísesnyi goszpôdov ministersztva.

Kak szpametno delo je sôlo gori dr'zati i ka je vecs, vkraj vzéti církevne verszke solé i nê placšúvati vucsitele, tó je pacs goszpodsztvo!!

Z-tém csinom nasa dr'záva ocsivídnó vadľuje, ka podľozancom nê trbê verenávuka, nê tr-

bê vadľuványa! Tó csiníjo i kommunistje. Tê szo túdi odpovedali z-sôle verenávuka vcsenyé, pregánja jo vero.

Ali nasa dr'záva je nê kommunistna, vém kommuniste pregánja, v-vôzo je zapéra, a vu tom pa dónok po ednoj pôti hodi 'znyimi, ka netrí verenávuka vcsenyá. Vu verenávuka vcsenyá nêplacšúvanyi z-kommunisti dr'zí, z-drúgê sztráni je pa vu vôzo mecse. Jeli je tó logicsno? Jeli ka je tó jáko csúдно delo? Vu nêbokricsécsa krivica.

Vu nemske dr'záve nisterni dr'zelaj, po vküpporúsenyi caszarszkoga militarizmusa, szo túdi kommunistje dôbili v-rôke ravnanya oblászti, steri prvo delo je bilô verenávuka vucsitelov plácso dolizasztaviti i vadľuványa vcsenyé z-sôl vósztirati. Vu tom vrêmeni je píszao eden Stolz Albin zváni, híresen nemske novínispízátel ete naszledúvajôcsi szpíz vu szvoje novíne: „Csi bi Satan z-pekla vóprisao na zemľô i obszêo bi nemszkoga országa caszarszki trónus, i mené bi djao za predszeďníka ministrsztva i tanács bi me pítao na tó gledôcs, ka bi trbelo csiníti, ali kakda bi mogôcse bilô z-nemszkoga národa nájhitre satane naréđiti? Jasz bi nyemi ete tanács dao: Nyí Velicsansztva milosztiven Satan král! Nê trbê vecs datí dopûszítiti vu soláj verenávuk vcsiti. Naj bode sôla poetomtoga edna táksa fabrika, gde detecse glavé kak z-nájvecs huncfotaríjov napuníjo i gláven cíľ naj szamo tó bode, da oni

za mojo volo bilô. Nájbôgse de, Pista, csi jasz odídem od hí'ze, náj bode pá prvési mi pri vasz.

Pista sze je k-nyê obrno i za obê rokê jo je príľao.

— Boriska! Szrdce moje! Povê mir, jeli szi tí isztino gúcsala te, gda szva tam na trávniki pri sájbi szedela, gda szva szenô gútala i meni szi sze obečsala?

Ka bi nebi isztino gúcsala, Bôg bi me pokastigao, csi bi lagala. Dobro znás ti, ka jedíno tebé mam rada.

— Boriska! Jeli bos me pa te túdi rada mêla, csi nebodes velkoga kmeta sziná 'zena, nego szíromaskoga csloveka, steri te tá na konci vészí bodôcso málo hí'zo odpela, stero szam po mojoj materi ôrôküvao, csi nemo meo drúgo, szamo tiszto málo 'zalarío, i dvê delavnívi rokê, jeli bos me tak túdi ľúbila?

Borisko szo szkuzé pobíle, tó pri 'zenszkaj jáko hitro gráta. Na Pisto przi sze je pokríla, z-dvema rokama ga je za sínýek obínôla, tak da bi ga nigdár nê stela pûszítiti.

— Szíromáká pár je szíromaski — odgovóri jocsécs — tak mo te escse bole rá mêla i tak mi niscse nede na ocsí metao, ka szem te nê za tvojo volo polúbila.

— Poznam jasz dobro tebé, golôb moj, ali tó ti povém, nê ka bi sze dála znábíđti po kom na koj nagúcsati z-tvoje dobrôte, ár csi me tí ne pocsákas, dokecs z-szoldacsíje nazá prídem — teda na cêli moj 'zítek pri szoldákaj osztánem, nede vídla mené vecs moja vész nigdár.

(Dale príde).

mladenci, kí tá hodijo i gda sôle vösztôpijo, vsze-
féle vragometie znájo, nê szamo theoreticsno, ne-
go prakticsno v-nyí obhodni bodejo, kak nájvecs
lúdi vkaniti, v-mreže zapleszti, z-nájvéksov csa-
lárnosztjov kak nájvecs pênezi szí szpraviti.

Csi bi Nyi Velicsansztva Satan král na tō
moje naprê dánye tak odgōvoro, ka moje porá-
csanye nepripela zadoszta hitro k-cili, on tak
míszli, ka bi doszta bolse bilō cēlo Szv. písma
(Krisztusov evangeliom) v-ogen lúcsiti, vszako ne-
delo bucse, ali orszacska zenyá držati, k-vszák-
soj cerkvi z-dvê sztránov blūzi krcsmé, plészár-
nice zozidati, kama bi vu vrēmeni držánya bože
szlūzbe z-glasznov mužikov vábili z-cérkvi lúdi
i na nezvūzdanost, hotlivoszt, szvetszki radoszt
vživanye, na alkohola aldūvanye vabili: — na
tō bi jasz etak odgōvoro: Nê tak Satan král!
Oni nepoznajo prav lúdi zató, ar oni v-pékli i
nê na zemli prebívajo. Vadlūványe nájbole lūbijo
deca, vu nyi nedūžni szrdcáj sze náj hitrê pri-
mejo vere pravice, stero je szledi tesko vösztře-
biti. Koga je mladézen, nyegova bode príseszt-
noszt. Csi vu soláj Krisztus oszvoji mále decé
szrdcá, tesko bode žnyi satane naréditi, zató za
glávno držim: vō sztirati z-sól verénávuk, teda
pod satana oblászt pride cēli szvêt.“

Stolz Albina novin szpíz je preveliki nász-
haj doszégno v-Nemskom országi. Roditelov náj-
véksi tál je previdilo, ka brezi verénávuka sōla
hūdobnyáke, zablodjene sziní, satana verníke
bode z-nyihove decé gájila. I steri roditel bišteo,
naj žnyegovoga deteta vrág, pekla porob bode?
Jeli necsiní prōttomi vszáki, ka csi nanyé valōn
sztaris naci, nesztanoma opomína, kára, z-szvo-
jov dobrov pēldov na dobro podígáva i posteno-
ga csloveka scsé zgájiti z-szvojega deteta?

Ka naj té cil doszégnoti morejo, szo szta-
risje edno drűstvo osznōvili v-pōleg Odere szto-
jécsem Frankfurti: »Bund für Christ. evangelischer
Erziehung in Haus und Schule«; ali po nasem
jeziki: Domácse i solszko evangelicsanszko krszt-
sanszko osznāvlanye zahtevajōcsi drűstvo. Eto
drűstvo je za kratki csasz doszta jezérstotin
kotrig melo. Gda je ji že zadoszta bilō, vu imēni
cēloga národa szo od vláde zahtēvali, naj vu so-
láj znōva vcsíjo verénávuk, mladézni glavé naj
nenapunyávajo szamo z-znanosztjōv, nego jo naj
osznāvlajo i priprāvlajo na posteni žitek. Zezáva-
jōcsi sze na latinszkoga písžatela, steri je že
dávno popíszao ono pravico: kí naprēide vu zna-
nosztaj i zaosztāne vu dobrom, pobožnom csinē-

nyi i živlēnyi — názhrt ide i nê naprê. Brez
vadlūványa bodōcsa mōdroszt vecs skōdi, kak
haszni, Famíliszko živlēnye li tecsasz bode szta-
lō, dokecs bogábojazen prikapsi vkūper nyé
kotrige.

Drűstva glaszen nāsztov je doszégno szvoj
cil. Dneszdén že vu nemski soláj nēfalí veréná-
vuk i mladézni osznāvlanye sze vu vadlūványa i
krsztsanszkoga dūha navdūsenyi odprāvla.

Nemskoga országa roditelov nāsztov pri-
nasz tūdi nebi skōdo. Roditelje sze májo zdrū-
žiti brezi rázlocska vere i od vszē sztrank glas-
no zahtēvati, da vu szvoj program vzemejo mla-
dézni vu verszkom krsztsanszkom dūhi osznāv-
lanya želēnye.

Nas ország vu jákoszti, vu morální dugo-
ványaj brez mere pomenkáva. Doszta je tožbē
za volo korrupcie, tatíe, vmorsztva, nepostenoszti
i nezazūpnoszti. Nika vecs nê trbē escse, szamo
verénávuk zapūsztti i priprāvlēna de anarchia i
gotova pōleg rēcsi Krisztusovi: razbojnikov jama.

Kováts Stevan.

Potūvanye v-Nemskom országi.

(Píszao; Kováts Károly G. Slávecski dűhovnik.)
(Nadaljávanye)

Potūvanye z-Grádza je zadoszta nāsztadno
bilō, tém bole, ár szem sze vu kupé sztōpivsi
najsao z-goszp. Baron sinyōrom, z-mariborszkim
dűhovnikom. Z obē sztráni je tō prijetno nájde-
nye bilō, ár je nieden z náj nēznao od ovoga,
csi de potūvao i nájme obá za ednoga cila vo-
lo: na Gusztáv Adolfa Drűstva szvetovno kon-
ferencio v-Dűsseldorf. Z Grádza szva v-direktaom
kupéi potūvala do Műnchena. Cēloga potūvanya
nájkrasznēsi tál je tō bio. Z-perom je nemogō-
cse doli szpízati po kak llēpi, bajavni krajínaj
sze je tirao prēk nas hitrovlák. Kre Alpesov
zacsetne szpodíne, lehko bi pravli sztéble penyá
szmo potūvali nepretrgnyeno do Salzburga. Vlák
tak da bi sze z-oblákmi vganyao i borūvao, tak
nizsiko szo plavali pred ocsámi nasimi, da bi
cslovek szkron z-rokōv szégno do nyí. Viditi je
doszta sztári, v-indasnyem vrēmeni zozidani gra-
dōv na brežine sztrmcaj, steri liki mála lasztvics-
na gnēzda glédajo dalecs po krajínaj z viziki,
szkron nedoprisztopeni spícov pecsin, steri i

dneszden segavo nasztrégávajo i spotávno gléda-
jo nisziko pod nyimi mimo potüvájöcse pôtnike,
csloveka v düsi bajavno obhodiyo i pred nyega
zbüdiyo on indasnyi polo'zäj, zroke, za steri volo
szo na tá mészta pred vecs sztotinami potrébni
bilí zidati; kak z-teskim tálom, kak veliko rob-
sztvo je moglo ládati teda, gda je eden i drügi
z-rôparsztva 'zivöcsi velikács szebé i pohístvo
szvoje li tak bio mogöcsi ogvüsatí pröti priszp-
odobnomi nepriáteli szvojemi, ka sze je v-etakse,
nedoprisztopeno meszto zozidani grád sztízno i
odnut oí hípa do hípa vdaro na krajine sztan-
csare i nyí vrédnoszt porobi. Ta guèzda gledécsi
szi pôtnik premisláva od onoga 'zitka, steri sze je
oköli té grádov prék vnogo sztotin vrtio i kakda
je mogöcse bilö vu oni hipaj, gda szo escse ské-
ri celö vu primitivnoj sztávi bilé, na tá mészta
táksó hrambo posztaviti. Nezgovorno tiranistvo i
robsztvo je ládalo, steroga bi denésnyega pokolénja
'zlvci prenosziti nemogöcsi bilí, Málaro vidénje
podeliyo Alpesov sznézni sztrmci, steri plemenito
sztojijo eden pri tom ovom. Tô je gvüsno, ka od
té nieden málar nenaide indri málarñese krajine.
Cslovek sze zaöva porodi, eto bajavno krajíno
vidöcsi i csüdúje Sztvoritela vszamogöcso möcs,
pöleg stere je On vsze tak mödro z-formálívaó,
stera vsza glásziyo odvekvekoma dovökoma nye-
govo zmo'znoszt. V-Leobeni je escse eden nem-
ski tüváris szeo gori v-nás kupé, koga szogoszp.
Spannuth sinyör szprevodili vö na 'zeleznice szta-
nyisce. Tak szmo zdá 'ze trije dühovnici bilí
vküp. Medzgovárijanyem szmo sze szpoznali, ka
je tô peggajni (stajer) dühovnik bio, rodjeni v-
Hamburgi, nyegova tüvárisica je bila v-Düssel-
dorfi vucsitelica, rodbino je sô gledat i tak z-ed-
nim na G. A. konferencii tüdi tál vzeme. Zgo-
várjanye je gledöcs na trétjega tüvárisa med na-
mi v-nemskom jeziki teklo. Vlák je med tém v-
Salzburg pridrdrao znami, z-sterim szmo do oszt-
rák-nemské granice prisli racsunati szmo meli,
ka passusov revizia bode, tak szmo je k-rokam
pripravili.

V-Salzburgi szmo krátki csasz bilí, várasa
szmo në mogli poglédnoti, li szamo z-kolodvora
sze je vidla nyega prijetna lega. Bre'zine ga ob-
vencajo okölvrat. Lépa mészta naizlét vídi cslo-
vek navsze kraje. V-Salzburgi tüdi jeszte 'ze
dugsi cajt evang. molitvárnica i ev. dühovnik
(molitvárnica je jáko lépa). Gmajnarov racsún je
premáli. Kak csüdno dugoványe sze ká'ze, ka tü
na vszákoj evangelicsanszkoj hí'zi z-meda napráv-

leni koköt jeszte polo'zeni, tak je lehko bilo raz-
locsiti rázlocsne vere sztancsare. Li szamo na
med bregámi sztojécsi bregáj sze vidijo z-koköti
obravnane hí'ze, na csisztinaj povszéd brezi tej.
Tô sze pa tak dá razmeti, ka vu verepregányanya
vrèmeni szo sze tam bole mogöcsi bilí obdr'zati i
brániti pröti divjim pregancsarov. Tak je rávno
eti prinász. Eti tüdi vu goricskom jeszte te véksi
racsun evangelicsancov, ár szo sze v-tom kráji
nájlé'zê szkrili i obarvali pred pregancsari vere
sztálni drági oesáci nasi. (Dale.)

Ka nam velí hi'zen vrács?

V. Hí'ze ali sztanya kürjenye.

Nakeliko je nevugodna mrzla hí'za, nateli-
ko je nezdrava prevecs vröcsal. Potrében bi bio
vu vszákoj hí'zi eden toplomér, pöleg steroga
bi sze hí'ze toplöcsa ravнала. 15°-grádusov (pö-
leg Reaumura) toplöcsa je normálna, tô je tô,
nápripravnësa. Véksa je nezdrava, ömutnoszt,
gláve boleznoszt szprávi, ár vu glavö 'zené vi-
se mere krv. Szamo tákse káhle trpmo vu hí'zi,
vu steri kürjátev, (drva, kamenó vögelje) szpjoj
zgorí, ná sze 'znyí vogelnigáz (szopöt) nenaré-
di i v-hí'zo nepride. Csí szo káhl röri prelüknya-
ni, sze neodlásano májo popraviti, ár sze na-
nyé vogelnigáz v-hí'zo pritíszka.

Té gáz je brezi szagé, brezi licojne neobcsüten
i csíszmo në zadoszta pazlívi, zná nász zadüsiiti.
'Zelezni káhl je në szlobodno nateliko küríti,
ka bi 'zerjáve grátale, ár te le'zi szköz szébe
püsztiyo skodlívi szopöt.

Blüzi prikáhlaj sze lehko vu'zgécsa dugo-
ványa, papérje, gvant, drva neszmiyo dr'zati, ár
ponyi ogen zná vöpridti. Deco mámo csúvati i
varvati od zmène ognya i z-szpíc. Vu'zgécsa du-
goványa: benzin, aether, alkohol, petröl nedr'z-
mo blüzi k-poszvëti, ár explodérati zná i nesz-
recio prineszé. Vu gorécsi lampas je nevarno
petrol lévati, ár explodérati, naednök iv plamén
náide vdariti, od steroga sze na nami gvant vu'z-
gé i teske rane i escse szmrti moke nam szprá-
vi, kak od toga 'zalosztó szkoron vszáki dén
csitémo. Hrame je pa vszegavécs tanácsno sze-
kolérati, ár je za té zámüdnoszti volo 'ze në
szamo edna familia na ködistvo prisla.

K-sztáliscsa higiénii sze dr'zi escse réd dr-
'zánya tüdi, Vszáke hí'zne vertinye dú'znoszt je

pôleg csisztôcse r  d t  di dr  zati, tak da ny   szpr  va prij  t  u bode vk  pposzt  vlena, vs   ko dugov  nye v-pripravno meszto dj  no, tak da s  e i ocsam povid  i, z-recsj  v [n   eden prij  ten dom m  mo. (Dale.)

Nase sinyori  je szpr  viscse.

11.) Miniszterium na t   gled  cs, ka szo nase pros  nye do etiga mao n   honor  livane, nam je t   zrok posztavo pred n  sz, ka szmo ji n   po kraj  ne preds  edn  ksztva p  ti poszlali [gori. Z  d   szem tak po toj p  ti poszl  noj prosny  i proszo na diacski dom 20.000, na dolnye-lendavszke i gornye szl  vecske c  rkvi zid  nye pom  cs 5—5 jezero i na siny  rsztva d  l ravn  nye 4000 din  rov podpore. Odgovora szem esc  e n   d  bo.

12.) Kak vu vs   kom leti, tak i vu pretek. leti szo s  e t  di najsli dobri szrdc vern  ki, ki szo dobrovolne   ldove [prin  sali na diacskoga d  ma i gmajn n  szstav olt  r. N  j vecs je   ld  vala v-pretek  csem leti mor  v  szka gmajna, stera je molitv  rnico renov  livala i pr  cimben t  rem pod  gnola pred ny  . Na bo  zo d  ko pozdignyeni t  rem je sept. 6.-ga poszvetseni i pr  k d  ni szvojemi nebeszkomi pozv  ny  i. T  rma poszvets  nye je zv  n dom  nyega, Luth  r   d  m, Heiner G  za, Sift  r K  roly i Kov  ts Stevan d  hovnikov pomocsj  v z-  szvetnim t  lom doprineseno. Jul. 5. szem pr  k dao i gori poszv  eto z-Luth  r   d  m t  v  risom po K  ps  nszki 30 vr  li vern  kaj pozdignyeni l  pi t  rem, z-vunyem bod  csim 330 kgr. 'zmetnim zvonom. Aug. 23.-ga je L  merszki zn  va p  zdignyeni t  rem i kap  la poszvetsena i pr  k d  na szvojemi pozv  ny  i po Lut  r   d  m i Godina St. d  hovn  ki z pripravnim   szvetnim t  lom. Zvon   s  i je esc  e szpr  vila Kos  rszka v  sz, Kr  zev  szke gm  ne cs  , ednoga 223 kgr. i ednoga 120 kgr. 'zm  csave. K-koncovi Nemcsavszki vern  ci ednoga 255 kil 'zmetnoga, steroga szva z-Luth  r   d  m d  hovnikom szept 5. 1926. poszv  tila i pr  k dal   pozv  ny  i.

13.) K  h  r Stevana, p  conszkoga sztanec  ra i vern  ka, koga s  i je p  conszka fara za inspektora odebr  la, szem juniusa 6. szpelao vu cs  sz  t. Goszpodin B  g d  j nyemi, kak szv  te nase mater   c  rkvi n  vomi delavci, nepom  nkano m  cs na pozv  ny  a szvojega vr  lo zn  s  nye i szpun  v  nye!

14.) K-koncovi s  e szpomen  m esc  e z-nase szv. m. c  rkvi onoga velikog   zg  bicska, steri n  sz je viziko post  vanoga g. W  gner Guszt  v Adolf novoga vrb  sza d  hovnika, 'zinata i kraj  ne preds  edn  ka z-tak n  glim premin  nyem dosz  gno. Voj je bio nase szv. mater   c  rkvi te vu B  gi v   premin  csi, ali kak nikda Mo  zesi, tak je i nyemi n   bil   d  no notri szt  piti vu obecs  nye zeml  . 'Zakoj s  e je teliko tr  dio, n   s  e je vcsakao, ka bi c  rkevne nase z  kone, evangelicsanszko usztavo [pod sztr  ho szpravo. Nyegovo im  , 'nyegov blagoszloven szp  menek dugo bode 'zivo vu szrdc  j evangelics  ncov.

Sinyori  je gy  l  s siny  rovo napr  d  v  nye popr  k oszvoji. Potr  bna szkoncsanya vu n  ze pop  szani prines  .

(Nadalj  v  nye pr  de.)

Ali etak, ali ovak.

Edn  k je eden h  resny   bog  taj  csi cslov  k eto p  szao: C  i bi jasz k  kse vadl  v  nye meo i ogv  sao bi s  e od toga, ka vs  e, stero vu 'zitki csinim i miszlim, od toga na ovom szv  ti racsun morem dati, teda bi moje vadl  v  nye meni obervszega n  jvecs bil  . Teda bi jasz vszo zemelszko radoszt i veszelj   szamo za telko prest  mao, kak meh  r na vodi; zemelszko szkrb bi za zobsztajnszko. zemelszke miszli i 'zel  nye pa zanicssesz dr  zao. Vadl  v  nye bi mi bil   vgojdno ta prva szkrb i vecs  r bi 'zneygovim k  pom z  pro doli ocs  i moje i pr  k je neszao vu n  szladne szenye moje. Z-nikim dr  gim bi s  e nebi tr  dio, szamo li 'znyim. — Nebi z  to delao, naj s  i szvetszke kincse szpr  vim, nego da kor  no dobim vu n  bi, gde nezrecseno bl  jzensztvo prebiva do nedokoncsani vr  menov. Pr  k c  loga 'zitka bi szrdc   noszo trpl  nya, naj szamo li edno d  so morem na nebeszki orsz  g szpraviti. Nebi doszta m  rao za l  di pogov  rj  nye, razl  cs  nye i za szvetszko modr  v  nye. Nigdar niti edno megn  nye s  e nebi brigao za ete zemle dobr  te, ali nev  le, v  m vsza t   j  ko kr  tki csasz trpijo. Brez pocinka, nesztanoma bi s  i li na ta vekivecsna miszlo i na ok  li m  ne 'ziv  cse d  se, stere za m  li csasz ali naveke bl  j  zene ali nebl  j  zene m  jo gr  tati. Jasz bi t   vervao, ka vszi, ki s  i szamo na zemelszka miszlijo, szamo za ti zemelszki dobr  t v  ziv  nye s  e terejo, szo do ed-

noga vszi blódní. Jasz bi nesztanoma po szvétí hodo i povszéd predgao: »ka bi valálo csloveki, csi bi zevszém szvétom ládao, vu dūsi pa kvár vadlúvao.«

Ete Bogá tajécsi cs'ovek, kí je zgoránye recsí pízao, pravico má. Ar, ali nam je vise vszega vadlúványe, ali je pa niká nē. Csi jeszte vekivecsen 'zítek, csi bode szôd, szkvarjēnye i zvélicsanye, csi jeszte Bôg, tak szo. oni lüdjé, kí sze szamo za ta zemelszka dobra szkrbijo, grozno vkanyeni blódniki.

Oni, kí szo szí kincse, pēneze posztavili za szvoje bôgece, sze zevsze mócsi pascsijo szvojim bôgecom szlúžiti, nōcs i dén sze szkrbijo i vsze doprineszéjo, naj z-tē bôgecov kak nájvecs májo, kak nájvéksi vrsáj vküp zgrenejo. Nyim szo celô podvrženi.

Oni, kí szo szí szvétá díko, zvisenoszt posztavili za bôgeca, nyemi vsze gori aldújejo. »Ka máram jasz, csi edna millicna lúdi veszne — je pravo Napoleon — naj szamo jasz obládam.« Ali kak je v szvetovnoj bojni Bruszilov, ruszoszki generál prestímano pravo, gda szo nyemi nikáki pravili, ka je obládnoszt drága bíla. — »Obládnoszt je nigdár nē drága, csi sze doprineszé«. Doszta táksi máli Napoleonov i Bruszilov jeszte na szvétí, steri sze vszi eden ober ovoga pozdignoti pascsijo, nemárajó kelko koli bode kostalo.

Kí szo szí pítvino posztavili za bôgeca, gori aldújejo postenyé, zavržejo imé, tūvárísa i decé lübéznoszt, tēlo, dūso, vsze tá dájó nyemi na porob.

I tak nadele. Taksí lüdjé szo konzekventni; szami szo szí zvolili bôgeca, steromi z-cēla tá dájó szebé i z-vszega dolí povējo.

Rávno záto, csi jeszte Bôg vu nébi i csi szte szí Nyega zébrali za szvojega Bogá, tak tūdi nyega szlúžte, nateliko sze držte nyega, kak sze drží te szkopéc szvoji kincsov, kak sze drží te zviseni szvetszke díke, te máren lescsécse pré-cimbe i te pijánec szvojega pehára.

Vesz szvetszka radoszt i veszeljé je na nász gledôcs, kak mehér na vodi, liki szpár meglé. Vesz szkrb norija, cēla vrēdnoszt práh pepél. Li edno jedino dūso povrnôti je vecs vrēdno od vszega trplēnya i vszega trūda: zavřenje, spotárjanye i sztrádanye szo nē prevelika cēna za nyô. — Oh kak blázni szo oni, kí

znájo, ka jeszte Bôg vu nébi i dōnok sze za timi szvetszkimi terejo.

Dokecs etoga szvétá vladár (satan) szvoje naszledníke v-nevolnom robsztvi drží, kí vu spítálaj, v-temnicaj, v-obrambni mészta i vu ostarijaj vu grēha mocsvár vtonyeni dokoncsajo szvoj nevolen 'zítek i odnaud idejo pred szôd, teccasz nas Bôg szvoje színi i cserí za blájze-ne lüdi posztávi. Právoga vadlúványa znamēnye je szrdcá edno tákse preobrázenye, z-sterim sze cēli 'zítek znôva prepородi. Ti csamurni i divji grátajo krotki, ti nepravicsni pravicsni, szebicsni na áldovnoszt gotovi, szkopci darúvajôcsi — ti obloszúni mertúcslivi, trēzni i bogámolécsi; ti zviseni ponizni. Vu trda, mrzla szrdcá sze lübézen zoszeli i szegrēje je z-szvojov milov nebeszskov ob'zívájôcssov toplôcssov, prijétne je vcsini pred Bôgom i lüdmi.

(MAGVETŐ.)

Rázlocsní máli glászi.

Radoszti glász. »Kí nász obeszeljáva vu vszój nasój nevôli, da bi i mí mogli obeszeljávatí vu vszákoj nevôli bodôcse, po obeszeljávaní, zkím sze i mí od Bogá obeszeljávamo.« (II. Kor. 1, 4.)

Oszebni glászi. Nasega vrloga domacsína, Sostaréc Ferenc legradszkoga dūhovnika, szí je Hrastovacka fara (Horvatsko) ednoglászno za dūhovnika zebrála. No csi je tá fara lēpa i bogata, dōnok — kak csújemo — Sostaréc dūhovnik nādale osztánejo v-Legrádi, gde sze verníci z tákssov mocsnov lübéznosztjov držíjo k-nyim, ka ji nemorejo osztaviti. — Hári Leopold, dolnyalendavszke fare adminisztrator, szo na sészt mészecov v-Zágreb k-vojákom odrukivali. — Novovrbaszka fara szí je na meszto † Wagner G. Adolfa zebrála za dūhovnika Leberz Henrik kaplána, glavnoga delatúvárísa »Grüss Gott« nemskoga církevnoga lízta.

† Hetvényi Lajos 1869–1926. Sopronszki ev. liceum je velki zgübicsek doszégno: Hetvényi Lajos, profeszor vadlúványa, szo dec, 16. mrlí. Hetvényi Lajos szo velikoga dūhá i globoke vere mó'z bílí. Genlívo szí mészlimo na nyí mí, ké szo z-szvojov ideálnov dūsov vodili k-vadlúványszkim szkrovnosztam. Poznáno je pa nyíhovo imé pred cēlim nasim evangelicsanszkim lüdsztvom, vēm pred etim po nyí rejeni „Luther

Kalendarie je tam bio na sztôli vnôgi nasi evangelicsanszki hiž. Piszali szo vecs pravdobri vere návucsni knig tûdi. Vu zâdnyem cajti szo sze trûdili, navdûsávali, proszili za grüntanye ednoga Diacskoga Dôma prikapseno z-Sopronszkim liceumom. Ednoga isztinszkoga csloveka szmo zgûbili vu Hetvényi Lajosi, kí szo verno razszipávali môcs szvojo.

Žabljanszka missionszka fara (Bácska) na szprotolétje zacsne církev zidati. Na szvoje szrmastvo gledôcs je dovolenye dobila od miniszteriuma na dárov pobéranye po vszê gmânaj nase církví. No csi prinasz dvê fari pred priszpodobnim goridányem sztojíta i na Diacskoga Dôma zidanyi escse okôli 40,000 Din. dugá mámo, dônok proszimo nase verníke, naj nevtajfjo szvoji zmêrni dárov od té fare, csi bi nyé nabérávec tûdi k-nam prisao!

Diacskoga Dôma ravnajôcsa nazavûproszt je za volo tekôcsi dugovány jan. 8. szejó mela.

Szvedôsztvo kre evang. potrplivoszti. Pred nisternim letom szmo popisali v-nasem liszti, kak szo sze tûzili r. katholicsanye, gda szo nyim tá na stajerszko ednoga prêkmurszkoga evangelicsanszkoga vucsitela poszlali. Té nyim praj vûztrêbi z-szrdc katolisko verszko prepicsanye itd. Prôti etaksemi držányí kak lêpo szvedôsztvo je kre evangelicsanszkoga lûdsztva verszke potrplivoszti szledêcse pizmó:

Brezovci, 4. I. 1927. Prečastiti gospod župnik! Dovolite, da se obrnem na Vas v sledeči zadevi; Danes je poteklo eno leto, kar sem se zaročil z mojo ženo. V spomin na ta dan, ki mi je odprl pot v novo srečnejše življenje, sem se namenil pokloniti malenkostno svotico v dobrodelne namene. Ker ste me evangeličani sprejeli z odprtim srcem kot učitelja — katoličana v svojo sredo, ne kot drugoverca, ampak kot svojega sobrata, poklanjam iz hvaležnosti Din. 20 kot naročnino za »Duševni list« za I. 1927, Din. 30 za razširjenje »Duševnoga lista« in Din. 50 za Dijaški dom v Murski Soboti. V upanju, da na ta način najlêpše proslavim pomembno obletnico in se skromno zahvalim za naklonjenost evangeliške cerkve belježim z odličnim spoštovanjem BALTESAR VILJEM učitelj.

Hodos. Krsztsanszkoga szvéta najlûblenêsi szvétek, te szvétí vecsér, rodsztvo Jezusovo, szmo mi tûdi setûvali, — kak pred ednim letom, tak i zdâ — z-lêpim redovêkom podigávati. 1.) Ousz-

vetek sze je zacsno vecsér ob 1/2 6. vûri vu církví z-âdventszkov obcsnov pêszmov. 2) Bogá szo molili domâcsi dûhovnik. 3.) »Csinte pokôro«, deklamálivala: Rôszler Ida. 4.) »K-Tebi, oh Goszpodne«. 25. 'Zoltár. Popêvao domâcsi zmêsní khorus pod vodsztvom Hima Sándor vucsitela. 5.) »Szamno«. Deklamálivao Rôszler Károly. 6.) »Méko zuní k-vecsernici«, popêvao zmêsní khorus. 7.) »Pokôra«, deklamálivala Pongrácz Szidi. 8.) »Dika i hvála vu nebészaj Goszpodnomi Bôgi«, popêvao zmêsní khorus. 9.) »Greha i szmrti nôcs«, deklamálivao Kercsmár Franc. Za tém szo solszka deca naprêdali pravdobro eto zmêno: »Dobri otroki.« Med zmênov szo tûdi mîlo popêvali na dvá glásza szledêcse peszmi: »Veszéli dén nam je zísao«, »Na szvét' bo'zicsni szvétek«, »Aleluja, oh szvét' vecsér.« Nôto szpravo Hima Sándor vucsitel. Velki nászlad je vcsiníla angelszkoga khorusa peszem: »Angel szvétí z-nebész doli«. »Roké tvoje vkûpe vlo'zi«. Nôto szpravo Hima S. »Angelszki serezi nazvescsávajo i Szpêvajo szvéta Odkûpítel je dnesz porodjen, dnesz porodjen. Pod vêkami bo'zicsnoga drêva, Zahválnim szrdcom vszi szpêvajmo i Bogá molmo.« Piszao: Hima Sándor vucsitel. Nôta: Gde szí Tí moj Jezus. Szvétesnyo razplo'znoszt je escse podigávao edno veliko bo'zicsno drêvo, stero je na szredíni církví bilô goriposztávleno. Na tom bodôcsi dári szo med solszkov decov razdeljeni. — Hima Sándor vucsitel.

Puconci. Genlivo lêpi bo'zicsni ôszvetek je bio držáni dec. 24. zadvecsara z-solszkov decov, pri steroj príliki szo rodítelje decé i verníci nabito napunili naso veliko církev. Ouszvetek sze je zacsno z-liturgiskov bo'zov szlû'zbov. Po krátkoj predgi dûhovnika szo solszka deca naprêdáli dvê lêpívi bo'zicsnivi zmêni. Edno szo v sze hvále vrêdno navcsíli Lokay »Elza vucsitelica, drûgo pa Lutharova F. Sarolta. Med zmênoma szo deca dvoglászno mîlo popêvali: »Tiha nôcs, szvéta nôcs« i »Prihájajte, oh pridte« bo'zicsni peszmi. Stiri deklíne szo escse deklamálivale. Vsze naprêdávanye je nazôcsi bodôcsim jáko dobro szpadnolo. Tak lêpoga szmo escse nê vídili, szo pravili vnôgi. Té morálíni nászhaj nasi vucsitelíc trûd nepoznájôcsój vrêloszti sze má hváliti.

Szamovolní dári na goridržánye i razsirjávanye Düševnoga Liszta. Z-Szobote: g. Hartner Géza 200, Krancsics János 15; z-Csernelavec: Vucsák János 4, Cigüth Stefan 5;

Vratarics Lajos Szodisinci 5, Rehn János Tisina 10, Vukán Lajos inspektor D. Lendava 50, Vitéz Irma Križevci (Hrvatsko) 10, Külics Mihály fárni kurátor Brezovci 5, Goricsan Károly Polana 5, Luthár Ádám za prov. szek. 25:20, Kühár Mátyás Lukáts Puconci 5, Rituper Sándorova Szebeborci 10, Kühár Stefan (brežni) Puconci 5, Banfi Ježef obč. kur. Moscsanci 10, Szever Ivan Polana 10, Podleszek Vince Szebeborci 5, Dervarits Stefan Lemerje 10, Banfi János Salamenci 5, Stern Arnold Puconci 25, Franko Ferenc Puconci 10, Luthár Károly Trbovlje 50, Vljaj Ivan Predanovci 20, Baltesar Viljem Brezovci 30, Santavec Ivan Novi Vrbaš 10, Kováts Žuzika Puconci 10, Roposa Franc G. Slaveči 10, Kováts Károly Zoltán duh. G. Slaveči 10, Kolosa János Dolina 7, Szever Sándor obč. kur. Pečarovci 5, Siftár Imre Szebeborci 20 din. Radi bi nadaljavali! Szrdesna hvála!

Szilja cēna pred sztōmi lētni. Cēna ednoga po'zonszkoga kebla psenice je bila v Zagrebi 1 rajnski 36 krajcarov. Zita v Soproni 1 rajnski 54 krajcarov. Ovsza v Karolváras 1 rajnski 30 krajcarov. Kukorce v Zagrebi 2 rajnska.

Gifbanye vernikov v Püconszkoj fari v 1926. leti. Narōdilo sze je 113 decē; med tēmi je 58 mo'zkoga szpōla, 55 pa 'zenszkoga szpōla. Mrlō ji je 87; med tēmi je 44 mo'zkoga szpōla, 43 pa 'zenszkoga szpōla. Rojencov, doticsno vōpreminōcsi je szpadnolo na poszebne fārne obcsine: Puconci 14:9, Andrēci 7:3, Bokrecsi 3:3, Brezovci 6:5, Dolina 2:6, Gorica 10:9, Krnci 3:1, Lemerje 8:9, Markisavci 2:4, Moscsanci 7:5, Pecsarovci 12:4, Predanovci 3:3, Pužavci 4:4, Szebeborci 14:9, Salamenci 11:4, Vanecsa 5:3, Polana 2:6. — Zdatō sze 34 párov. Pri konfirmácii je bilō 85, med tēmi 28 pojbov i 57 deklin.

Gornyi Szlavecsi. V 1926. leti sze je narōdilo 53 decē; med tēmi je 19 mo'zkoga szpōla, 34 pa 'zenszkoga szpōla. Mrlō je 32 oszēb; med tēmi je 16 mo'zkoga szpōla, 16 pa 'zenszkoga szpōla. Zdalō sze je 10 párov. Pri konfirmácii je bilō 46 otrok; med tēmi 21 pojbov i 25 deklin.

Escse vu 'zitki mojem. Barun Baldácsy Antal, no csi szo r. kath. vere bilí, szo pred pét-deszetimi lētni szvoje dvanájszetjezero plūgov imánye Vogrszkoga országa kalavinszkoj, evangelicsanszkoj i unitáriszkoj cērkvi porōcsili. Na

szpōmenek té oblētnice szo vsze trí cērkvi obcsni szvétek dr'zale v Budapesti. Vu poglavárskom dári Baruna Baldácsyja je nē szamo nye-ga velikoszt popádnejōcsa, nego poszebno tō, ka ga je escse vu 'zitki szvojem dao i nē po szmrti szvojoj. „Escse vu 'zitki mojem . . .“ dam, ár viditi scsēm mojega dára szád. Bojdi Barun Baldácsyja vodna rēcs opominanye za one, kí szamo po szmrti szvojoj scsējo dobro-tivnoszti csiniti i to tecsasz — tecsasz odlásajo, dokecs merjējo brez testamálisa. Ali bojdi opo-min za vsze nász, od steri Bōg z-one dōhodnīne, stero z-cēla eti moremo nihátí, na rezsirjávanye nyegovoga országa lētno kamcsi nyé deszetino proszi . . . escse vu 'zitki nasem.

Dári na Diacski Dom. Z-Tisine: Rehn János 50, Cipótt Lajos 20, Novák Stevan 10; z-Tropovec: Kodila Ivan 20, Katona Stevan 10; z-Gradisca: Perkics Stevan ostarjás 6, Fájsz Stevan 5 d., Fliszar Ivan 5 kg. psenice, Sbül János 12 kg. psenice, Horváth Károly 8 kg. 'zita, Skrilec Iván 2 kg. psena, 3 kg. mele, Vucskics Ferenc 20 kg. krumpisov, Fusz Ferenc 3 kg. krumpisov, Skrilec János 2 kg. mele, Horváth Jolán 10 din.; z-Martyánec: Ülén János 10 din.; z-Zenkōvec: Hodoscsek Iván szo pri Rodi Ferenca i Sparas Vilme zároki vküp pōbrali dári, stere szo aldūvali z-Sztrūkovec Pavel Ferenc mlado'zenec 20, z-Szakovec Lúlik Mátyas 10, z-Zenkōvec Rodi Lajos 10, Férenc 10, Ivan 10 i Hodoscsek Ivan 10 i na szvoje prem. tūvárisice szpōmenek zōszeb 30, vszevküp 100; z-Szodisinec: Vukán József 20; z-Vancsavēszi: Kresmár Stevan 10 din.; v-Križevszkoj fari áldovi 361 din.; z-Sztrūkovszke vēszi 51 l. psenice; z-Szobote; po g. dr. Sōmen Lajosi prēk dāno Jakisa Lajosa i Császár Jozsefa vōzglihane to'zbē volo 200 din. Czipott Árpád 5 dolárov (277 d. 50 par), Czipott Gizela goszpedicsina 100 din. Goszp. Hartner Géza 1000 din. Gusztáv Ádolf drūztvo z-Stuttgarta (nemsko) 100 zláti márkov, v-nasi pēnezaj 1847 din. 62 par; z-Konyicsa: (stajarszko) Filo Peter z-tūvárisicov 20 d., z-D. Lendave Vukán Lajos inspektor 50 din, z-Brezovec Kardos Iván 10 din. — V-Püconszkoj fari po zlátoj knigi: Zelko Franc Chicago na szp. decē i szváka 100, Bükvits Jōzefova Moscsanci 10, Sebjanics János Lemerje 10, Kühár Franc (goszlar) Puconci 20, Szapács Filip Zenkovci 10, Bükvits Sándor Brezovci 20, Kühár Mátyás (Lukáts) Puconci 20, Furek Ro-

man i Külits Iren, na szp. zarocsenyá Brezovci 50, Benko Mariska vucsitelica Bodonci 30, Kühár Stefan (bre'zni) Puconci 5, Banfi Jo'zef obcs. kur. na szp. sztarisov, Moscsanci 50, Külits Mihály fájni kurátor Brezovci 20, Soós János Pecsarovci 10, vd. Rituper Sándorova Szebeborci 30, Kolosa Jo'zef szabo Puconci 10, Andrêcs Sándor Pecsarovci 10, Dervarits Stefan Lemerje 20, ád. Hassaj Stefana Brezovci m. szp. mo'za 20, Kühár Stefan zvonár Puconci 20, Skrabán János trg. Puconci 50 vd. Sável Ivanova Pu'zavci 5, Lendvai Stefan Mocsanci 10, vd. Temlin Ivana Pu'zavci na szp. mo'za 20, Luthár Károly zidar Trbovlje 50, Csarni Imre Szebeborci 10, Csarni Franc Moscsanci 20, Baltesar Viljem š. vodja Brezovci 50, Mörec Ferenc Gorica 10, Kardos Ivan Brezovci 20, Kováts 'Zu'zika Puconci 10, Siplits Sándor Vanecsa 20, Siplits Elemér Vanecsa 20, Sostaréc Kálmán Puconci 5, Siftár Imre i Kericsmár Mariska Szebeborci 40—40, Boldizár János Salamenci 10, Cipott Stefan Polana 10, Siplics Sándor Kupsinci 10, Godina Franc Vanacsa 10, Vucskits Jo'zef Morávcí 40, Banko Béla Morávcí 30, Rác Stefan Morávcí 30, Kovacsics Kálmán Kupsinci 20, Cigüt Ferenc Kupsinci 20, Horváth Franc Kupsinci 10 din. Z-Norsinec: Banko Viktor 10 kg. 'zita, Pintarics Vince, Vucskics Vince, Dsüban Stevan po 5 kg. ps. i tak 'zita, Benko Ferencova 5 kg. 'z., Miholics Jo'zef 1 kg. ps., Miholics Iván 17 kg. 'z., Dsuban János 5 kg. ps., 7 kg. 'z., Podlêszek Iván 5 kg. ps. Z-Nemcsavec: Andrêcs N. 3, Heklics Kálmán, Lutarics István po 3—3, Kühár János, Zelko Jo'zef, Leposa N., Zelko Mátyás, Leposa Miklós, Horvát Jo'zefova, Lutar Ferenc, Leposa István, Prosenyák Lajos po 2—2, Gomba Jo'zef 10. Csarni Jo'zef 7, Horvát Jo'zef sztarêsi, Zelko Miklos po 5 kg. psenice. Z-Csrnelavec: Szapács Sándor 4 kg. 'z., Vljaj Mátyás 12 kg. ps., Cigüt Stevan 5 din., Titán János sztarêsi 6 kg. 'z., Szocsics Lajos 15 kg. psenice, Kumin János 5 din. i 5 kg. 'z. Z-Vescsice: Fujsz Ferenc 2 kg., Domján Ferenc, Fliszár Stevan, Banfi Lajos, Benko Iván, Fliszár Stevanova po 4—4, Norcsics Ferencova, Vitéz Stevan 3—3, Novák Iván 7, Ferenc 1, Franko Stevan 1, Titán Károly 2, Perkics Jo'zef, Kranicsics Stevan, Mácsék Jo'zef 5—5, Bencsec Mihály 7, Novák Miklos, 7, Prkics Mihály 10 kg.

psenice, Kumin Ivan 19, Norcsics Fr. 5 kg. 'zita. Z-Mörszki Petrôvec: Andrêcs Stefan 14 kg. 'zita, Andrêcs János 10 kg. ps. 14 kg. 'zita, Mácsék János 21 kg. 'zita, Mácsék Ferenc 10 kg. 'zita, Dsubán Mátyás 4 kg. psenice. Z-Szodisinec: Vukán Jo'zef 6 kg. psena, 1 pa pô kg. maszti, Andrêcs Ferenc 10 kg. psenice, Podlêszek Jo'zefova 26 kg. 'zita, 12 kg. krumpisov Gombóc Ferenc 8 kg. psenice, 30 kg. 'zita, 7 pa pô kg. psena, Kiszilák Stevan 5 kg. 'zita, Rogán Alojz 4 kg. psenice, Rogán Rudolf 3 kg. psenice, Dsubán Károly 15 kg. psenice, Vüjec János 28 kg. 'zita, 1 pa pô kg. maszti. Z-Vancsavészi: Mácsék N. 8 kg. graha, 1 kg. maszti, Kericsmár Stevan 10 kg. 'zita, 1 kg. maszti, Sziníc Ferenc 5 kg. graha, 1 kg. maszti. Z-Gederovec: Gorcsan Ferenc 5 kg. 'zita, Hassaj Stevanné 2 kg. psenice, Stiván Franc 8 kg. psenice, Vukán Jánosné 6 kg. psenice, Hassaj Sándorné 6 kg. psenice, Siftár Lajos 5 kg. psenice. Z-Rankôvec: Horváth Jo'zef, Sbül Mihály, Bertalanics Mátyás 2—2 kg. Sziníc István 1 kg. 'zita, Hajdinyák Ferenc 4, Bertalanics János 2 kg. psenice, Kericsmár Imre 2:50 d., Szersén Stevan 10 din. — Vszem daritelom nájtopleša hvála.

POSTA.

Persa Mihály Milwaukee. Vsze je vrédi. Hvála za trüd pri razsirjányi kalendarija i za dár na ete liszt! Ka szte proszili, Vam pri etoj numeri ide. Pozdráv! — **T. A. Antunovac.** Szíves elnézésedet kérem, hogy a helyet megtagadtam cikkedtől, bár annak tartalmával teljesen azonosítom magam. Véleményem szerint a cikkedben ismertetett »teror és egyenetlenség« sajtó utján való publikálása egyházunknak többet ártana, mint használna. Nagyon sajnós, hogy egyházi életünknek ilyen nyitott sebei vannak, amelyeken keresztül a magunk hibájából elvérzünk. Meleg szívélyes üdvözléssel! — **Coloman Fliszar Chicago.** Za kalendari i za Düsevní liszt poszlane pêneze prijéli. Goriosztányeno sumo szmo na Diacski Dom obrnoli. Hvála i pozdráv! — **K. Z. G. Szlavecsi.** Küldd a lapot továbbra is nekik! Üdv! — **Töbбекnek.** Kedves feleségem súlyos betegsége idején minden oldalról megnyilvánult meleg részvétet és javulására — felgyógyulására vonatkozó kívánságokat nagyon köszönöm.